

Цікаві факти про метеликів: швидше, далі, яскравіше...

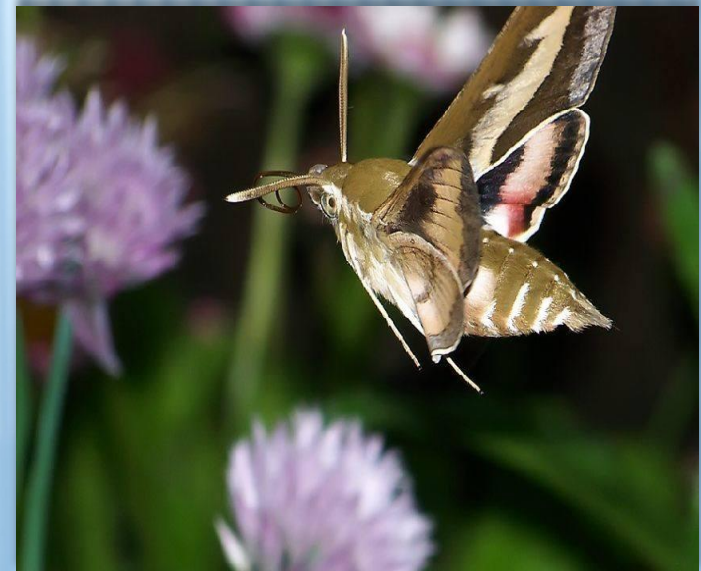
Робота учня 8-В класу
Берднікова Владислава

Багато хто вважає метеликів найбільш крихкими витворами природи: потихеньку пурхають із квітки на квітку, потягують нектар... Насправді льотні характеристики цих красунь дивують навіть досвідчених авіаконструкторів

Швидше

- Найбільш «швидкісний» метелик-совка іпсилон. Він може розвивати швидкість до **110** км/год. Несильно поступається йому і бражник: він літає зі швидкістю **50—60** км/год і за хвилину долає відстань, яка приблизно в **20 000** разів перевершує довжину його власного тіла. Для порівняння: сучасний військовий винищувач за хвилину пролітає відстань всього в **2000—3000** разів більше власної довжини. У середньому під час польоту бражник робить **45** помахів крилами в секунду. Навіть «небесний тихохід»-капусниця розвиває швидкість не менше **10** км/год.

Далі

- Найбільший проліт здійснюють північноамериканські монархи і дінаїди — вони здатні пролетіти з Канади до Мексики і на Гаваї. Це відстань до **3000** км. Свої рекорди метелики ставлять багато в чому завдяки лусочкам на крильцях. Вони збільшують підйомну силу крил і знижують вібрацію тіла під час польоту. Вчені запропонували створити покриття для вертольотів, подібне лускатому шару на крилах метелика.

Яскравіше

- Барвисте забарвлення тропічних метеликів здавна привертало любителів краси. Середньовічні алхіміки довго намагалися витягти з крил метелика червоний, лимонно-жовтий або блакитний барвник. Але нічого не вийшло. Чому? Справа в тому, що крила метеликів не мають власного кольору. Лусочки відображають і заломлюють сонячне світло, надаючи йому всі відтінки веселки, подібно до того, як переливається кольорами тонка плівка бензину на воді.

Цікаві факти про метеликів

Метелики – це найкрасивіші створіння природи з найрізноманітнішою гамою барв. У представників метеликів є свій «вожак» – це найбільша за своїми розмірами **Attacus atlas**. Вона більше схожа на невелику пернату, ніж на лускокрилих. Велика, в красивих шоколадно-кавових тонах, роблячи помах крилами становить майже чверть метра в довжину. Виглядає вона дуже незвично і шикарно.

**Найменший метелик в Світі -
це мікро-моль з Канарських
островів. Розмах крил близько
2 мм.**

**Життєвий цикл метеликів дуже
малий – всього декілька діб. Потім,
на «зміну» приходять інші, молоді і
жваві, які живуть стільки ж.
Проте, є винятки і для метеликів.
Наприклад, монарх – він живе
набагато довше – понад півроку.**

**За пару діб життя метелик
робить майже неможливе – він
може відкласти близько тисячі
яєць. Настільки швидке
розмноження обумовлює мізерно
маленький цикл їхнього життя на
землі.**

Крім звичних для нас тропічних метеликів, існують ще арктичні метелики. Вони непоказні на вигляд, крильця у них не яскраві, а білясті або майже прозорі, ніби скляні. Справжніми полярниками можна назвати кілька видів метеликів, які мешкають на канадському острові Королеви Єлизавети в **750** кілометрах від Північного полюса.

На звання самого рідкісного метелика претендують кілька видів, у тому числі найбільша з усіх метеликів – парусник (або птіцекрил) королеви Олександри. Вона живе в Папуа-Новій Гвінеї. На жаль, за цим метеликом занадто активно полювали колекціонери, тому вона знаходиться на межі вимирання.

А є особливий вид метеликів - метелики-вампіри (лат. **Calyptra**, англ. **Vampire Moth**), - вони п'ють кров або слюзи, п'ють їх тільки самці гострими і довгими хоботками на голові. Це великі нічні метелики (**3,5-7,2 см**), які ночами злітаються на світло, щоб померти у вогні або скуштувати людської крові. Укол хоботком досить болючий. Якщо їх не зігнати з місця укусу, то вони можуть смоктати кров від **5 до 20** хвилин.

Метелики не такі вже й миролюбні - вони будуть боротися за сонячні ділянки.

Деякі метелики під час нападу хижаків прикидаються мертвими.

Метелики є другими за чисельністю обпилювачами рослин після бджіл.

Метелики розрізняють кольори:
жовтий, червоний і зелений.

Смакові рецептори метелика
знаходяться на його ніжках. Тобто смак
пилку метелик відчуває відразу як стає
ніжками на квітку.

Дослідники спостерігали за поведінкою
нічного метелика **Deilephila elpenor**.
Комаха в повній темряві знаходило
жовті та блакитні штучні квіти,
вибираючи їх з восьми інших відтінків
сірого кольору, що говорить про те, що
вони бачать світ кольоровим.
Вночі, коли світла дуже мало, складна
структура ока метелика вловлює
найменший світло і він мчить до нього.

Якщо в Європі тільки насолоджуються красою метеликів, то в Китаї, Південній Америці та Індії вміють їх готувати і з задоволенням їдять.

У день свого **80**-річчя Кім Ір Сен отримав від солдатів і офіцерів в подарунок картину "Беззавітна віра солдата" - з **4, 5** млн крил метеликів.

Цікаво те, що метелики здатні лікувати деякі розлади нервової системи у людей.

У Стокгольмі є клініки, в яких пацієнти лікуються від стресів в оранжереях з квітами і метеликами.

Легенди та міфами

- Люди оточували метеликів легендами та міфами. Давні уявлення про них пов'язані з найголовнішими для людини поняттями: життя і смерть, душа, любов, щастя.

Зображення цих крилатих створінь залишили на фресках єгиптяни ще **3.5** тисячі років тому, співвідносячи їх стадії життя з життям людської - від зародження свідомості до просвітління, воскресіння душі.

* **Стародавні римляни вважали, що метелики - це квіти, які зірвав вітер**

* У Японії вважають, що побачити метелика у себе в будинку - на щастя: вони символізують все краще в житті людини.

* У Китаї досі наречений перед весіллям дарує нареченій живу або нефритову метелика - символ незмінною любові.

* За давньою легендою ацтеків і індіців - метелики передають наші бажання небесам, і якщо нашептати метелику своє бажання і потім випустити її, то воно неодмінно збудеться.

* Слов'яни також вірили: чисті душі ангелів прилітають до нас денними метеликами, щоб передати наші бажання на небеса.

* Вважається, що побачити метелика у себе в будинку - це на щастя.

Метелик – символ душі, безсмертя, відродження і воскресіння...

Дякую за увагу!

